

S p r a w o z d a n i e

z realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzelce Opolskie za rok 2017

WSTĘP

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju” (J. Zamecka, Narkomania [w:] Encyklopedia socjologii, W. Kwaśniewicz i in. (red.), t.2, Warszawa 1999, s. 285). Narkotyki mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka.

Uzależnienie fizyczne jest przystosowaniem organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, zaś uzależnienie psychiczne oznacza potrzebę, pragnienie przyjmowania określonej substancji, której brak powoduje lęk, niepokój oraz poczucie zagrożenia.

Narkomania niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczkę, choroby weneryczne). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Ponadto narkomania jest ściśle związana z wieloma innymi problemami społecznymi, takimi jak ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość czy bezdomność.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego, w tym także samorząd gminny, do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Zadania te mają być realizowane przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez: działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz zapobiegawczą.

Zgodnie z art. 10' ust. 2 i ust. 3 **ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii** z późn. zm. Rada Miejska uchwała Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii wchodzący w skład strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Zadania ujęte w programie w 2017 roku **inicjowane były przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, natomiast **realizatorem zadań był Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień**. Program był kontynuacją przedsięwzięć realizowanych w latach poprzednich. Program, którego niniejsze sprawozdanie dotyczy, został uchwalony Uchwałą Nr XV/110/2015 Rady Miejskiej z dnia 25 listopada 2015r.

ORGANY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU:

- Burmistrz Strzelce Opolskich,
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Środki przeznaczone na realizację niniejszego programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi mogą być wykorzystywane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W roku 2017 zadania zrealizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Narkomanii zostały w pełni wykonane. Na ich realizację zaplanowano kwotę **32 000,00 zł**; wydatkowano **ogółem 28 851,21 zł**, która w rozbiciu na poszczególne paragrafy przedstawia się w sposób następujący:

Rozdz.85154 § 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne **(plan 1 300,00 zł; wykonanie: 554,88 zł)**

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na składki na ubezpieczenia społeczne osób realizujących zadania w ramach gminnego programu.

Rozdz.85154 § 4120- Składki na fundusz pracy **(plan 200,00 zł; wykonanie: 0 zł)**

Rozdz.85153 § 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe **/plan – 9 600,00 zł; wykonanie 8 800,00 zł/**

Zapewniono wynagrodzenie dla psychologa pełniącego dyżury w **Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych od środków psychoaktywnych**. W roku 2017 psycholog przyjął 82 osoby, w tym - motywowanie do leczenia -14, rozmowy z osobami współuzależnionymi – 15, inne uzależnienia (hazard – narkomania, pornografia) – 4, ofiary przemocy – 21 . *Głównie poruszana problematyka to pomoc w trudnych sytuacjach życiowych dotyczących używania narkotyków, uzależnienia od hazardu, problemy anoreksji i nadpobudliwości, trudności w przystosowaniu społecznym, rozwiązywanie problemów w kryzysie małżeńskim itp.-*

Rozdz.85153 § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia **(plan 2 900,00 zł; wykonanie: 1 902,33 zł)**

Dofinansowano autorskie projekty szkolne:

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	„Myślę nie – mówię nie”
Publiczna Szkoła Podstawowa w Rozmierce	„Zimą – Aktywnie, Zdrowo i Kolorowo”
Publiczna Szkoła Podstawowa w Dziewkowicach	„Każdy uczeń wie jak zdrowo i bezpiecznie żyje się”

Rozdz.85153 § 4300 – Zakup usług pozostałych

(plan: 18 000,00 zł; wykonanie: 17 594,00 zł)

- I. W ramach zadania „**zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem**” Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - współpracowała z Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich, m.in. finansowała:
Grupę socjoterapeutyczną dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi „Dajesz Radę” .
  - współpracowała ze Strzeleckim Klubem Abstynenta,
- II. W ramach zadania „**Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych**” podjęto działania:
  1. Zorganizowano szereg pogadarek, konkursów, zajęć skierowanych do dzieci uczęszczających na zajęcia profilaktyczne do świetlicy profilaktycznej Źródło, Młodzieżowego Klubu Terapeutycznego ARKA, Młodzieżowego Klubu Profilaktycznego „Przedwiośnie”.
  2. Dofinansowano warsztaty pn. „ Mosty współpracy. Samorządowe partnerstwo na rzecz młodzieży” dla uczniów i nauczycieli szkół podstawowych Gminy.
  3. Dofinansowano spektakl teatralny pn. „ My dzieci z dworca ZOO” dla uczniów Publicznego Gimnazjum nr 2.
  4. Zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych – mając na uwadze obecne zagrożenia związane z uzależnieniami od internetu, wzrastającą falą agresji rówieśniczej, uzależnienia od dopalaczy -zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.
  5. Zorganizowano warsztaty profilaktyczne programu UNPLUGGED dla grupy strzeleckich pedagogów.

Obserwując zachowania młodych ludzi zauważyć można, że uzależnienie stają się nieodłączną częścią stylu życia pokolenia nastolatków. Pokazuje to, że młodzi ludzie zauważają sygnały o społecznym przyzwoleniu na używanie tytoniu, alkoholu, narkotyków. Obszar ten, ogólnie traktowany jako kryzys wartości, chwiejność postaw, brak pozytywnych wzorców, jest częstym tematem spotkań Grupy Wsparcia Pedagogów Szkolnych. Stale poszukujemy wskazówek, wymieniamy się doświadczeniami- jak skłonić młodych ludzi do refleksji, nauczyć samodzielności i rozwagi w podejmowaniu ważnych, życiowych decyzji.

Ten właśnie temat porusza program zapobiegania uzależnieniu od używek dla młodzieży w wieku 12-14 lat, oparty na poznawczym modelu wpływu społecznego – UNPLUGGED. W czasie warsztatów szkoleniowych, siedemnastu pedagogów i psychologów z terenu Gminy i Powiatu Strzeleckiego, otrzymało wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne poprowadzenie spotkań z uczniami swojej szkoły. Unplugged to cykl 12 godzinnych zajęć z młodzieżą, gdzie każde ze spotkań zawiera komponenty: informacje i postawy, umiejętności interpersonalne i umiejętności intrapersonalne. Każdy ze scenariuszy można jednak wykorzystywać jako odrębną jednostkę, a wtedy dysponujemy kompletnymi materiałami do przeprowadzenia zajęć na temat obrony siebie w grupie, wyborów dotyczących używek, umiejętności obrony swoich racji, radzenia sobie z problemami, podejmowania decyzji czy wyznaczania celu.

6. Dofinansowano projekt autorski Publicznej Szkoły Podstawowej w Rozmierce pt. „Żyję zdrowo i kolorowo”.

III. W ramach zadania „**Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej**” Gminna Komisja współpracowała z:

- Komendą Powiatową Policji,
- Prokuraturą Rejonową,
- Sądem Rejonowym,
- Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Barka”.
- Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Ponadto komisja prowadziła rozmowy z osobami – głównie matkami młodych osób odurzających się środkami psychoaktywnymi – na bieżąco.

Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień na bieżąco realizował zadania Gminnego Programu m.in.:

- udzielał porad i wsparcia osobom uzależnionym i członkom ich rodzin z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych,
- współpracował z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych tj. *Sądem Rejonowym, Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Centrum Terapii i Profilaktyki, Poradnią Psychologiczną - Pedagogiczną, Punktem Konsultacyjnym, Gminnym Zarządem Oświaty i Wychowania, placówkami oświatowymi itp.*
- prowadził rejestr osób zapraszanych na komisję, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od środków psychoaktywnych,
- współpracował z mediami, przygotowywał informacje prasowe,
- prowadził korespondencję Komisji,
- organizował festyny, turnieje, konkursy profilaktyczne.